

HEMBYGDEN

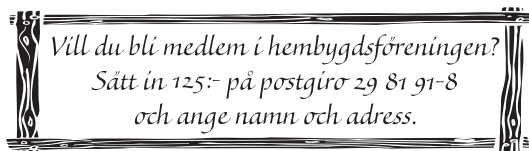
Medlemsblad för
Upplands Väsby Hembygdsförening

Nr 2 Maj 2005
Årgång 34

Innehållsförteckning

Ordföranden har ordet.....	3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Budget.....	6
Hedlunds historier.....	10
Minns du Väsby	11
Varför heter vägen så?.....	12
Penseldrag.....	13
Vem var Aschaneus?	13
Backspegel.....	14
Ärtigt.....	17
Almqvistaren.....	17
Eds Sockenspelmän	18
Gökottornas tid.....	20
Om bruk av tegel och tegelbruk.....	21
Grevar i duell om Väsbyflicka	23
Det går som tåget	24
Livstecken.....	26
Lösning till korsord 01-2005	27
Korsord 2005-2	28

För innehållet i artiklarna svarar respektive författare.

Ansvarig utgivare: Inga Engdahl • Layout: Tryckpunkten (e-post: tryck.en@telia.com).

Tryck: Wäsby Tryckeri. Tryckt med miljövänlig färg och miljövänligt papper i 600 ex.

Ordföranden har ordet

Äntligen hemsida!

I dag är en förening helt "ute" om man inte har en hemsida på "nätet"!

Det hjälper inte att man har en aldrig så fin medlemstidning som kommer så där tre-fyra gånger per år.

Nu har också Upplands Väsby Hembygdsförening gått in i IT-världen.

Vi har numera en egen webbmaster, en egen hemsidesadress och länkar både hit och dit!

Vad vill man då med en hemsida?

Med tanke på den relativt höga medelålder som råder inom hembygdsrörelsen så kan man fundera över om det är till våra medlemmar vi vänder oss, är det ett sätt att visa upp sig eller är det ett sätt att vara aktuell, visa vad vi gör och hur vi gör det?

Under de år som jag har varit ordförande har e-postadresserna till mina styrelsekamrater ökat med 100 %. Av det kan man nog dra den slutsatsen att många av våra medlemmar har en dator hemma och kan följa oss på vår hemsida.

Vad skall den innehålla då?

Jag ser fram emot att få öppna föreningsarbetet lite mer, låta medlemmar och andra intresserade ta del av det som annars inte syns, vad de olika arbetsgrupperna gör, både de tillfälliga och de fasta. Stort som smått.

En annan möjlighet är att kunna föra ut idéer inom olika ämnesområden t.ex. att forska om starka kvinnor här i våra tre socknar, efterlysa utställningsmaterial eller loppisprylar bland våra medlemmar när det är aktuellt, presentera program och styrelsebeslut och kanske genom hemsidan få fler att engagera sig mer. Och så klart visa bilder på miljöer och från evenemang.

Så välkomna till vår nya hemsida!

*Kjerstin Björkman
ordförande*

www.upplandsvasbyhembygdsforening.se

ANDS VÄSBY
BYGDSFÖRENING

BOKSLUT 2004

ULTATRÄKNING	2004	2003	2002	Not
<i>ter</i>				
msavgifter	56 420,00	54 330,00	51 900,01	
ingsarrangemang	24 446,50	25 571,10	25 159,00	1
arcaf�	10 000,00	13 050,00	9 568,00	1
ch samlingar	12 150,00	8 600,00	10 350,00	
ljning	0,00	100,00	530,00	
nunalt bidrag	33 000,00	33 000,00	33 000,00	
se intäkter + bidrag till fotoutställning (10 000 kr)	11 015,00	55,00	140,00	
umslotteri	2 200,00			1
MA INTÄKTER	149 231,50	134 706,10	130 647,01	
<i>ader</i>				
arcaf�	-3 983,00	-3 632,50	-3 729,50	2
ingsarrangemang	-12 916,00	-13 286,00	-13 174,00	2
ch samlingar +telefon (bokf.som avgift 2002-03)	-39 733,00	-38 313,00	-39 827,00	3
ygdsf�rs�kring	-1 500,00	-1 300,00	-1 300,00	3
saker, nya stadgar,uthyrningsblad	-4 100,00		-16 881,00	
msblad "Hembygden"	-30 232,00	-29 885,00	-22 351,00	
vgifter, porto medlemsblad m.m.	-13 261,50	-12 293,50	-10 545,00	
nds- och föreningsavgifter	-10 395,00	-7 625,00	-8 290,00	6
rs-förbrukningsmaterial,fr.o.m. 2003	-10 728,50	-12 935,71	0,00	
merationer(fr.o.m. 2003)	-2 225,00	-2 280,00	0,00	
se kostnader, gåvor, vinster till lotterier	-4 105,00	-3 020,00	-3 660,00	
r och konferenser	-4 154,00	-3 968,50	-3 707,00	
möten	-1 295,50	-1 776,50	-3 375,00	
tarier/ljudanläggning/IT	-8 116,50		-17 925,00	
ader 50-års jubileum: fest samt extra medlemsblad+porto	-26 400,00			8
MA KOSTNADER	-173 145,00	-130 315,71	-144 764,50	

ÖS VÄSBY
IDSFÖRENING

BOKSLUT 2004

RÄKNING	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
ÖRÖR			
Örstillgångar			
Össa	282,50	282,50	282,50
	55 429,72	32 320,72	27 986,11
	95 110,20	133 682,96	142 742,39
Ör handkassa	85,50	523,00	3 162,20
	1,00	1,00	1,00
Ör	1,00	1,00	1,00
TILLGÅNGAR	150 909,92	166 811,18	174 175,20
ÖR OCH EGET KAPITAL			
Öra skulder			
Öra intäkter, medlemsavgifter 2005 Örning (betald 2003)	35 715,00	29 130,00	25 910,00 17 925,00
Örfristiga skulder	35 715,00	29 130,00	43 835,00
Öral			
Ör överskott	137 681,68	130 340,20	140 428,88
Örltat	-22 486,26	7 341,48	-10 088,68
Öret kapital	115 194,92	137 681,18	130 340,20
SKULDER EGET KAPITAL	150 909,92	166 811,18	174 175,20

Väsby den 30 januari 2005

Öröm

S VÄSBY HEMBYGDSFÖRENING
2005

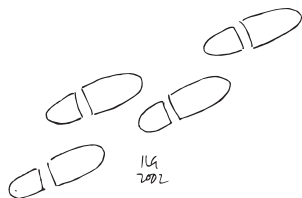
TÄKTER	Budget 2005
<i>arrangemang</i>	
ommiscafé	10 000
ationaldagsfirande	3 000
ommargudstjänst	
embydsgårdens dag	2 500
okloppis/Loppmarknad	7 000
alleri Ladugården	
oppmarknad (bokslut se 3140)	5 000
ötfest 28/12	1 000
rriga arrangemang	3 000
<i>irsäljning:</i>	
ort, nålar, böcker m.m.	
<i>ror o bidrag:</i>	
skalhyror	12 500
ommunala bidrag	33 000
rriga bidrag, jubileum 2004	
<i>edlemsavgifter</i>	
edlemsavgifter	60 000

	KOSTNADER	Budget 2005
	<i>Arrangemang</i>	
4610	Sommarcafé	4 000
4620	Nationaldagsfirande	1 200
4630	Hembygdsgårdens dagar	1 600
4640	Grötfest	500
4650	Årsmöte	3 000
4700	Arrangemang	10 000
7100	Jubileumsarrangemang+fest	
	<i>Kurs/konferens/representation</i>	
5810	Utveckl./planeringskonferens	3 500
5820	Deltar/representation	1 000
5830	Egna möten	1 200
5870	Gåvor/uppvaktning	3 000
5890	Övriga kostnader	3 000
	<i>Fastighet</i>	
6010	Hyra Ladugården	21 710
6020	Va/avlopp	1 000
6030	Sopor	680
6050	Rep.hyrd lokal,städ (matta 5 200 kr)	6 000
6060	Trädgårdsutsmyckning	1 500
6070	Trädgårdsinventarier, se inventarier	5 000
6080	Övr.kostnader hyrd lokal	4 000
6090	Försäkringar	1 530
	<i>Marknadsföring/medlemsblad</i>	
6100	Marknadsföring/Jubileumsskrift	5 000
6150	Porto Jubileumsskrift	
6110	Medlemsblad Hembygden	30 000
6150	Porto medlemsblad	10 000
	<i>Avgifter</i>	
6210	Telefon	3 000
6220	Prenumerationer	2 400
6250	Porto	2 000
6252	Postbox, kontoutdragsavgifter	1 000
6253	PG årsavgift	580
	e-postgiro avg	
6254	Förbund&föreningar	11 600
	<i>Material</i>	
6410	Inventarier/ljudanläggning	10 000
6420	Kontorsmaterial	4 000
6430	Förbrukningsmaterial	2 000

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

VÅRVANDRING

genom historien vid Fysingen

söndagen den 8 maj
Samling kl 11 vid Hammarby
kyrkas parkering
Medtag kaffekorg!

Ta buss 568 eller egen bil till parkeringsplatsen
Anmälan till Kjerstin Björkman
Tfn 590 320 82

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

STÄDDAG
PÅ HEMBYGDSGÅRDEN

Vi städar ute och inne
Lördagen den 21 maj kl 10
Kaffe och smörgås serveras
GRATISLOTTERI

**Högtidlig
grindinvigning
vid Hembygdsgården**

Söndag 29/5 kl 13.00

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

Konstutställning i Hembygdsgården

Målargruppen Penseldraget

ställer ut olja och akryl

22/5 - 6/6

onsd och sönd 13.00 - 15.30

Vernissage 22 maj
kl 13.00

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

Femte året!

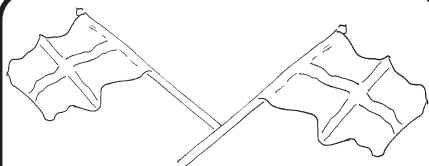

**Hembygdsgårdens
SOMMARCAFÉ**

öppet
onsdag och söndag
13.00 - 15.30
22 maj - 21 aug

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

NATIONALDAGSFIRANDE
VID
HEMBYGDSGÅRDEN

Måndagen den 6 juni
kl 11.00

Årets Väsbybo och alla vi andra
hälsar de nya svenska medborgarna
välkomna. Musikunderhållning,
Kaffeservering m.m.

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

HEMBYGDSGÅRDENS DAG

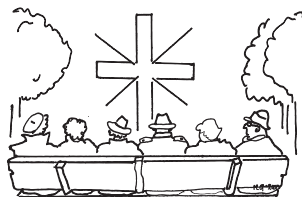
Söndagen den 14 augusti
kl 13.00 - 17.00

Öppet hus, utställningar,
loppmarknad, kaffeservering.

VÄLKOMNA !

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

EKUMENISK

FRILUFTSGUDSTJÄNST

Pingstkyrkan, Missionskyrkan,
Eds, Hammarby och Fresta församlingar

Söndagen den 19 juni
kl 11.00

vid Hembygdsgården
Kaffeservering

VÄLKOMNA !

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Upplands Väsby Hembygdsförening inbjuder:

I Martinus Aschaneus
fotspår

VANDRING

i Sigtuna

Söndagen den 4 september

Samling kl 10 vid Sockenstugan iSigtuna
Avslutning med picknick i Viby

Ingen föranmälan
Medtag kaffekorg!

Ett samarrangemang med Sigtuna hembygdsförening

Hembygdsgården: Hagvägen2/Pukslagargatan

Lennart Hedlund, född och uppvuxen i Upplands Väsby, har lovat ge Hembygden några glimtar av sina barn- och ungdomsminnen. Här kommer den femtonde av

Hedlunds historier

Marieborg. Foto: Kommunarkivet

Väsbypromenad på 30-talet

Som grabb bodde jag i Villa 23 Nyhem, ägd av Optimus. Vi var 4 personer i 1 rum och kök. Lägenheten var belägen i bottenplanet. Som granne i övre planet hade vi ”Hejsan Kaffe”, Perssons, en familj på 3 personer. Till lägenheten hörde också ett trädgårdsland, där vi hade potatis och blommor. Grönsaker var inte så populärt då. Nyhem var beläget på nuvarande Optimusvägen, ungefär där Mälärvägen drar fram.

Gick man Optimusvägen norrut kom man fram till bl.a. Optimus Matsvering ”Mojsen”, gamla Konsum och Mazarinboden, där Schneiders håller till idag. Längre fram kom ”Kanongubbens” och Berglöfs. Sen kom gamla Marieborg, min födelseplats, och var det bra väder, satt där på var sin stol och på var sin sida om pumpen, farbror Thor och ”Bagar-Nanny”, ”Bagar-Gustafs” hustru. Thor satt alltid med en promenadkäpp i ena handen. Var det en söndag och man kom framför Berglöfs staket och inga klädespersedlar hängde på det, hade kvällen och natten varit lugn. Det hände nämligen att en del stagade gubbar fått lite för mycket i sig och skulle mäta krafterna, och då åkte kläderna av. Det var inga tonåringar utan vuxna män med både hustrur och barn.

Efter Marieborg följde Lilla Marieborg, där bl.a. Optimuskassören Johan Westerberg bodde. Han kom ibland ut i kostym, hatt med litet brätte och

käpp i handen och då visste man att han skulle ta en promenad med barnmorskan, frk. Åsberg. På andra sidan vägen mellan Optimus och Marieborg fanns inget förrän 1934, då Optimusvallen invigdes.

På samma sida följde sedan Phils Trädgård och på motsvarande sida kom fru Willmanssons villa. Alldeles nere vid staketet hade hon ett äppelträd, där man oftast försökte palla någon frukt. Efter Willmanssons följde Lindgrens, där ”Tobak” och han bror ”Snarkan” bodde, ”Kalle-Johannsons”, David Johannessons med ortens telefonstation. På samma tomt fanns även Lundbergs skomakeri. På vägens andra sida bodde trädgårdsmästare Bruzell, men där var även en villa, som disponerades av ”Rak-Lasses” personal.

Efter Johannessons kom Finedal och därefter följde nuvarande Centralvägen och Samskolan, i vilken bl.a. ”Limp-Mats” bodde. På andra sidan, nuvarande Kvarnvägen, hade Bruzells sitt trädgårdsmästeri. Bakom Samskolan fanns ingen bebyggelse, men på västra sidan om Kvarnvägen bodde överingenjör Berg. Hans bostad blev sedan Väsbyns första dagis.

Därefter följde Väsby Kvarn & Brädgård. Ofta såg man att bönderna kommit till kvarnen med

spannmål för att mala. Mjöltnare Hedlund stod och tog emot säckarna och ibland kunde man också se kvarnägaren "Gulasch-Kalle" skymta förbi.

Väsby Bleckeballagefabrik, som då låg på vänster sidan av vägen var träbyggnader med hela vägbanan ovanför sig. Gick man på vägen tittade man nedåt mot de små fönstren och såg då ibland personalen innanför. Efter "Bleckis" följde sedan

Väsbyvägen.

Vid Marieborg pågick vid ett tillfälle ett vägarbete, som intresserade mej mycket, så mycket att jag kom för nära och for iväg ned i hålet. När jag kom upp, hade jag slagit av näsbenet. Det blev Löwet och reparation med bl.a. gipsning. Kanske det var efter den jag fick min aristokratiska form på näsan?

Minns du VÄSBY?

Luffare var ett naturligt inslag i samhällsbilden fram till 1950-talet. Luffarna vandrade omkring utan mål, saknade vanligen fast arbete och bostad och tog dagen som den kom. Ibland hade de småsaker eller träarbeten (luffartjack) att sälja. Natthärbärg kunde fås i lador och uthus eller på tegelbruken. Ordet luffare är omnämnt första gången 1891.

Luffare kunde dömas till tvångsarbete enligt lösdrivarlagen. När samhället förändrades försvann både luffarna och lagen.

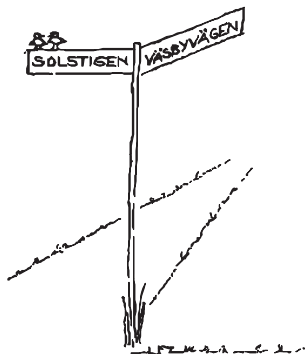
Bilden här vid sidan föreställer "Lång-Luven", en luffare med långt hår och långt skägg, som sågs vandra runt i våra trakter. Man brukade skrämman barnen för honom, men elak var han inte.

Inga Lisa Gustafsson

Fotograf okänd

Varför heter vägen så?

Fyra kvinnor, Karin Andersson, Mor Ola, Beata Westerberg och Maria Krantzson, har fått ge namn till vägar i Väsby.

Karins väg går mellan brandstationen och Sörab i Johanneslunds arbetsområde. Här, i Rotskogen, där vägen mellan Stockholm och Uppsala alltid gått, låg Karins kafé, en liten vit byggnad med gröna knutar och snickerier. Verksamheten upphörde där för ett antal år sedan, då Johanneslunds arbetsområde kom till.

Karins föräldrar ägde en fastighet här. Fadern var fiskhandlare per häst och vagn, hette Nilsson, och fick heta Fisk-Nisse i dagligt tal. När sedan Karin öppnade kaféet, förnekades sig inte folkhumorn utan gav det namnet Sillfikat. Karin gillade inte alls namnet. Råkade någon nämna det, blev det en rejäl tillsägelse.

Karin var en driftig kvinna och kaféet var populärt, inte minst för smörgåsarnas skull. De bestod av en fjärdedels skraddkaka med rejält pålägg och gillades skarpt av långtradarchaufförerna. Kaffebröd fanns inte mycket att välja på, men ”dammsugare” fanns alltid.

Kaffet kokades i en stor kaffepanna. Den stod på en kokplatta i serveringsrummet. Allt efter behov, slogs under dagen vatten och kaffe i pannan till en mustig brygd. Karin slog alltid själv i kaffet i kopparna, kaffepannan fick inte skakas.

Karin följde en mycket gammal tradition, när hon drev kaféet. En resenär på 1700-talet skrev:

”Rotskogen är lång, men det är tätt mellan krogarna.” För oss är väl inte Rotskogen så lång, men krogtätheten är kanske densamma som då. Rotskogen sträckte sig mellan Rotebro och Hammarby kyrka. Karins man hade bensinstation – Texaco – och bilservice vid kaféet. Här fanns en smörgjrop, vilket inte var så vanligt. Han omtalades med respekt, bl.a. för att han i sin plånbok alltid hade pengar så han kunde ge tillbaka på en tusenlapp för att inte behöva gå ifrån för att växla.

Mor Olas backe går från Kairobadet upp till parkeringsplatsen. Vid sekelskiftet 1899-1900 och fram till 30-talet kallades den nuvarande parkeringsplatsen för Mor Olas odling, efter en originell gumma, som där drev ett litet jordbruk i blygsam skala.

Beata Westerbergs väg finns i området vid Löwenströmska sjukhuset. Sjukhuset låg vid landsvägen och hade från början 16 vårdplatser. Beata var sköterska, kokerska, städerska och husmor. Hon skötte också inköp av mat för lasarettets behov. Varje fredagsmorgon, när bönder från orterna norrut drog förbi på väg till lördagskommersen på Hötorget i Stockholm, inhandlade Beata en veckas förråd av kött, smör, ägg, grönsaker och annat smått och gott.

Beata hade i årslön 14 riksdaler kontant och in natura 5 tunnor spannmål, 8 kappar ärtor, 1 lispund fläsk, 3 lispund kött och 2 fjärdingar strömming samt 2 par skor. Det sista var säkert välbehövligt.

Maria Krantzons väg ligger i Carlunds-området. Ur boken Upplands Väsby 50 år av Ingrid Olausson saxas följande:

I början av 1900-talet kom Maria Krantzson till Upplands Väsby med sin familj, fyra sköterskor och åtta ”idioter.” Hon var en driftig kvinna och startade och utvecklade här ett privat vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda under många år. 1951 övertog Stockholms stad Carlslund, som då hade 170 intagna.

Inga Engdahl

Penseldrag

Målargruppen Penseldraget ställer ut i hembygdsgården under tiden 22 maj – 6 juni. Gruppen visar sina verk i olja och akryl och kallar foljdriktigt sin utställning för ”Penseldrag”.

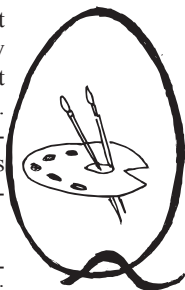
Penseldraget startade för sex år sedan som en del av kvinnoprojektet Café Q, som drevs av ABF, kommunen och landstinget. Några av gruppens medlemmar har varit med från start och andra har tillkommit senare. Intresset för måleri var stort i början och Café Q hade flera grupper med lärarledda lektioner.

Projektpengarna har tagit slut. Café Q består i form av ideell förening och målandet sker nu i studiecirkelform. Cirkelledare är Irene Molander. Några av Penseldragets medlemmar går också i konstskolans fria grupper.

Penseldraget har vikt tisdagsförmiddagarna åt måleri och då får andra sysselsättningar stå åt sidan. Man försöker inspirera varandra och brukar också gå på ett par konstutställningar per termin för att få nya impulser. Sin senaste utställning hade gruppen på Kvinnodagen i ABF:s lokaler.

Välkomna till ”Penseldrag”. Utställningen är öppen onsdag och söndag under cafétiden, 13:00-15:30, eller enligt överenskommelse.

Inga Lisa Gustafsson

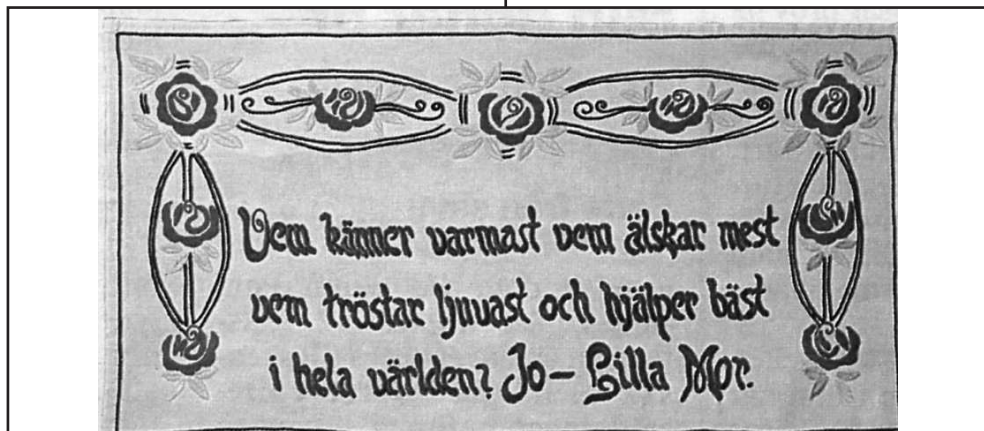
Vem var Aschaneus?

Martinus Laurentii Aschaneus var född som bondson Mårten Larsson i Aske by, Håtuna, 1575. Han var kyrkoherde i Fresta från 1620 till sin död 1641. Innan han blev kyrkoherde hade han varit vice pastor, fält- och skeppspräst. Slakten hade egendomar i Sigtuna och Aschaneus gifte sig med Karin Olofsdotter från Sigtuna (1580-1622).

Vid sidan av tjänsten som kyrkoherde utnämndes Aschaneus till riksantikvarie av Gustav II Adolf år 1630. Aschaneus var latin- och runkunnig, på sin tid en framstående fornforskare och författare. Hans fotspår är väl värda att vandra i, så följ med till Sigtuna den 4 september (se annons i denna tidning).

Göran Strömbecks bok ”Herr Mårten i Borgby” finns att köpa hos Upplands Väsby hembygdsförening (kr 100:-). Den innehåller 780 sidor lokal- och rikshistorisk kunskap om livet i Sverige på 1500- och 1600-talet.

Inga Lisa Gustafsson

265 besökare på vernissagen!

Fotoutställningen Bollstanäs – förr och nu, i samarbete med Fresta församling, hade vernissage den 29 januari i Bollstanäs församlingshem.

Det hela tog sin början med ett litet fotografi över Sanda Gårds gårdsplan där ett hästekipage och några människor någon gång i förra seklets början blev avfotograferade. Gustav Jacobsson, ägare till fotot, frågade om det var någon bland de äldre bollstanäsborna som kände igen någon person på fotot.

Det blev upptakten till att det rasade in foton till församlingsassistenten Siv Rosenqvist som i sin tur frågade mig om jag kände igen några personer på de olika foton.

Vi kände båda att ett behov av att dokumentera folk och platser i Bollstanäs innan det var försent och all kunskap var borta.

Det skulle kunna bli en utställning!

Efter ett antal träffar med äldre bollstanäsbor som hade gamla foton i sin ägo gick vi ut och fotograferade hur just den platsen såg ut idag.

Uno Littke visar något intressant för Marguerite Johansson. Foto: Inga Lisa Gustafsson

Gamla skolkort, trädgårdsmästarboställen, badplatser, Buss-Johans båt och buss, herrgårdar, posten, konsum och Askeroths affär, allt skulle med på utställningsskärmarna.

Innan utställningen togs ned hade fler än 500 personer besökt den.

Klar succé!

Kjerstin Björkman

Bokloppis

Årets första bokloppis anordnades i ladugården i mitten av februari. Det som fanns i boklådorna var nästan enbart nyinkommet material och omfattade i vanlig ordning allt från reseskildringar och handböcker till kärleksromaner och rysare.

En nyhet för året var att man kunde ta paus i fyndletandet och slå sig ner med en kopp kaffe vid sidan av bokborden. Kaffeserveringen tror vi fungerade som en enkel men uppskattad medlemsträff.

Bokförsäljningen inbringade 3.080:-.

Inga Lisa Gustafsson

Skyltning vid bokloppis. Foto: Inga Lisa Gustafsson

Jubelgalleri

I vackert vinterväder slog det femårsjubilerande Galleri Ladugården upp dörrarna söndagen den 6 mars. Många Väsbybor hade ladugården som mål för söndagspromenaden och i vimlet av besökare såg vi bl.a. Sadjii Bjärelid, som deltog i galleriet 2003 med sina fantastiska tårtskapelser. Vi har inte glömt dem!

Årets utställare hade dukat upp med allehanda som sig brukar – konst i olja, akvarell och akryl, målat glas och tryck på siden, stickat, virkat, vävt, broderat och sömmat i olika tekniker, smycken i sten och lera, tennbroderi, svarvat och snidat, hemlagad saft, sylt och marmelad, härliga mjuka dockor, vårblommor, målade korgar, keramik, mosaik och föremål i tiffanyteknik, kuddar och kassar i lapptäckssöm och inte minst luffarslörd i modern tappning. För eftermiddagens underhållning stod Lennart Carlsson, Lars Jansson och Björn ”Brumme” Börlin på dragspel, gitarr och bas.

Inga Lisa Gustafsson

Elisabet Källbergs bord med vackert målat glas.
Foto: Inga Lisa Gustafsson

Doris Lyremark bidrog till trivseln med virkade mormorsrutor. s. Foto: Inga Lisa Gustafsson

Ann Dahlqvist vid sitt bord Foto: Inga Lisa Gustafsson

Camilla Eriksson hade vårlig dukning. Foto: Inga Lisa Gustafsson

Årsmötet den 19 mars.

Vårt 51 årsmöte samlade 39 medlemmar.

Leif Berglund höll som vanligt i mötesförhandlingarna på sitt vänliga och proffsiga sätt.

Alf Björkman hade av sagt sig omval och slutade efter fyra år som ersättare i styrelsen. Alf har med den äran skapat den kryddträdgård vi i dag har och humlestörarna är hans förtjänst. Alf blev avtackad med blommor och böcker. I Alfs ställe invaldes Peo Mörkens. Peo är ingen ny bekantskap för oss; han har under flera år varit vår ”trädgårdstomte”. På ett, i början, omärkligt sätt var han där och klippte gräs, krattade och plockade ogräs i rabatterna. Numera är han välkänd för oss alla och vi hälsade honom välkommen in vår gemenskap.

Två av styrelsens ersättare; Gunborg Lejon och Kerstin Kerý blev invalda som ordinarie medlemmar i styrelsen och de två som ville ”trappa ned” på sitt engagemang och därmed blev ersättare var Ulf Gustafsson och Barbro Kvist.

Efter mötesförhandlingarna bjöds på kaffe med dopp och därefter visades Hugo Sabel och Egon Lindholms film om Upplands Väsby i slutet av 70-talet. Den nya styrelsens konstituerande möte hålls den 5 april.

Kjerstin Björkman
omvald ordförande

Hembygdsföreningen visar upp sig i Väsby Centrum!

Lördagen den 2 april var det dags för oss att visa upp oss i Väsby Centrumhall.

Efter en lång planering, upptryckning av nytt informationsmaterial och lagning av utställningen ”Väsby då och nu” var det så dags.

Inte många av centrumhallens besökare denna lördag gick förbi utställningen utan att titta och titta igen och igenkännande. Försäljningen av våra böcker gick över förväntan, vi hade jämt

göra med att bjuda på vårt informationsmateriel och 2005 års nytryckta program.

Många frågor fick vi svara på och intresse för vår verksamhet var det många som kände för och ville delta i.

Dagen fick det förväntade resultatet och vi hoppas på att effekten skall bli fler nya ansikten vid våra program och kanske också fler medlemmar.

Kjerstin Björkman

Om sommaren sköna när marken hon gläds

kan vi även glädja oss åt att sommarcaféet femårsjubilerar. Fem år är ju naturligtvis ingen lång tid, men med tanke på att allt drivs av frivillig och kostnadsfri arbetskraft, så får man väl ändå känna sig tillfreds. Sommarcaféet har ju blivit både en träffpunkt och ett utflyktsmål, besökt av närboende och andra mera fjärranifrån.

Årets cafésommar inleds med konstutställning och därefter kommer invigning av hembygdsgårdens nya grindar. Över sommaren kommer det sedan att bli äggkoppstutställning i mangårdsbyggnaden. Underhållning från fastukvisten blir det också då och då..

Cafétiderna blir som förut, onsdag och söndag kl. 13:00-16:30. Som tidigare kan cafétiden att fungera som expeditionstid, vilket betyder att alla är välkomna att ringa till hembygdsgården i olika ärenden, lämna böcker eller loppsaker. Telefonnumret till hembygdsgården är 590 82640.

Vi ses på tunet!

Inga Lisa Gustafsson

Detta är historien om hur Ärtan var i stan och köpte ny hatt:

Jaruvet en da så stack Kråk-Evert å ja in till stan å skulle tjacka en ny hatt. En rulethatt du vet, ja alltså en sån där flådig karuschakanna. (Men – vad Ärtan än beslutat att företa sig – ingenting borde enligt hans mening ske utan lämplig upptakt).

Först hamna vi på HSB eller SPH, du vet. Alldeles vid Hamntorget mitt emot Konservhuset, alltså. Bra ställe. Sen kom vi till Damlunds eller Dambolaget vareheter. Ett ovanligt trivsamt konditori, faktiskt. Där fick vi första såna här kräcktejls eller ja, det var blandat brännvin alltså. Å sen fick vi svansvikare, små delikata mackor. Sen skulle vi ta tunnelbanan till varuhuset. Men kan du tänkare, de va nån jävel som hade snott spårena.

(Ärtan var i vad han föredrar kalla ”i stöten”. I själva verket gick han och Evert med sneda

steg genom gångtunneln mellan Sveavägen och Birger Jarlsgatan.).

Till slut kom vi i alla fall till Bryggerimanagatan mittemot, ja, alltså till Spjutet kom vi. Där så fråga Evert om vi skulle hugga till och ta andraklass, men ja svara att vi skulle ta vanligt förstaklass, såklart.

Åhureva när vi köpt kannan, så skulle vi hem me repet (sista tåget på kvällen). Ja, man kände sig lite illam.... eller inkallad alltså, jaruförstår. Så att ja hamna ute på perrongformen å fick lov att luta mig lite över grinden ett slag. Å då blåste kannan av mej. En jävla snygg luva, de var ju lite kritiskt, kosta 16 å 75 eller 17 å 65 alltså.

Hure gick me kannan? Jaruvet, nästa vecka var vi ju så pass att vi åkte in till stan igen å då såg ja på vägen att stinsen i Rotebro gick och bräckte meren. Å han hade satt ett rött band iren, den jävla drummeln.

Almqvistaren

I mycket bistra tider, då man lider av
så kallad Brödnöd
gå ut, min vän, dig skaffa bark, därav dig skav
och baka Nödbrod.
Du tycker, att det icke smakar gott, kanhända?
Nå, sådant visserligen nog kan hända,
men dylikt allt beror på smaken blott.

C J L Almqvist, ur Sesemana

Eds Sockenspelmän

Nittonhundrasextio- och sjuttiotalen var ett par decennier, som i sig innebar ett stort antal folkmusikengagemang för Göte Lindblad och undertecknad.

Vi blev alltmera betraktade som en organiserad duo och erhöll ett antal trivsamma och varierande uppdrag. Sedan Göte och hustrun Ingrid flyttat till Runby blev vi döpta till Eds Sockenspelmän av den gamle kyrkoherden i Eds församling, Sven Odenrick.

En liten episod inträffande vid vår medverkan med låtspel i samband med kyrkkaffet efter en högmässa i Fresta kyrka. Man avnjöt på den tiden kyrkkaffet i ”Kaffetorpet” vid Tomta i Fresta. En månghövdad församling slöt vid detta tillfälle upp med kyrkoherde Bengt Ångman i spetsen.

När vi kommit en bit i vårt låtprogram, så utgjorde vårt nästa nummer en ”Prästpolska”. Vid presentationen av låten sade jag ungefär följande: ”Det är ett märkligt faktum att de s k prästpol-skorna ofta spelas i ett påtagligt långsamt tempo. Om man skall försöka utrona orsaken till dessa långsamma tempon, så torde det bero på att prästerna genom tiderna ofta har besuttit en ganska påtaglig rondör. Denna bör ha varit till hindern för dem vid allt för snabba polsketempon.”

Göte hade under min föredragning suttit och observerat församlingens och inte minst prästens omedelbara reaktioner på mina påståenden. När jag berörde det tänkbara förhållandet mellan prästerskapets rondör och tempot i prästpol-skorna, så log många av församlingsborna, och en del av dem kastade menande blickar mot sin herde. Det kunde även förmärkas ett något generat ansiktsuttryck hos denne.

Efteråt fick jag veta att den gode herden just vid den här tiden verkligen gjorde allvarliga försök att banta bort några kilon från sin rundnäta lekamen. Jag hoppades, när jag hörde detta, att han för allt i världen inte uppfattat mitt lilla inlägg där i ”Kaffetorpet” som ett försök att provocera honom, ty detta var ej alls min avsikt. Jag sökte ju bara en rimlig förklaring till det kyrksamt stillsamma tempot i ”Prästpolskan.”

Vid ett annat tillfälle var vi engagerade i kyrkligt sammanhang på Åland. Tillsammans med våra hustrur hade vi fått uppleva en synnerligen stormig överfart från Stockholm till Mariehamn. Höststormen var så svår att våra damer inte ville delta vid middagsmålet i fartygets matsal, utan de föredrog att tillbringa den gungande tillvaron i hytten under däck.

Vi båda karlar framhårdade dock, och satte oss vid det dukade bordet. Det blev en synnerligen orolig måltid, som för oss mest bestod i att parera sjögången och försöka behålla tallrikar, glas och bestick kvar på bordsskivan. Den måltid vi begick, eller rättare sagt försökte begå, reducerades till ett minimum genom att den svåra sjöhävningen började fortplanta sig till våra respektive matsmåltningsorgan. Hur läcker den serverade måltiden än syntes vara från början, så slog det efter en stund bara tvärstopp för oss båda. Vi kunde inte få ner en bit av den goda maten, utan bröt taffeln efter fåfånga försök att äta.

Efter denna stormiga överfart och dessutom ett ganska påvert nattlogi i land med ty åtföljande dålig sömn för hela kvartetten, så var vi två trötta och hållögda figurer, som stod för nyckelharpospelet vid gudstjänsten i Saltviks kyrka följande dag.

När församlingsprästen presenterade oss, så sade han att detta var första gången sedan förra århundradet som ett par spelmän släppts in i Saltviks kyrka med tillstånd att musicera på sina instrument. Spelmännen med sina djävulska instrument och sin syndfulla musik hade av dåvarande församlingsherden och hans församlingsbor blivit portförbjudna i kyrkan någon gång på 1880-talet.

Nu kom vi här med våra harpor och låtar och hjälpte till att glänta på dörren till Herrens hus, förhoppningsvis till båtнад för våra spelmansvänner och församlingsborna i Saltvik på det sköna och gästfria Åland.

Trots vårt på grund av sömnbrist bedrövliga tillstånd, så lyckades vi komma igenom framträdandet i kyrkan till värdfolkets uttalade belåtenhet, vilket kändes bra.

Vid ett tillfälle i början på 1970-talet ingick vi bland ett antal medlemmar i Upplands Spelmansförbund, som för över till Åland för att delta och medverka vid den stora årliga folkmusikfesten vid Kastellholms slott.

Sedan det officiella programmet avverkats, kom vi båda i lag och spelade med Sture Sahlström, yngre broder till den legendariske Erik Sahlström. Vi ställde oss i en gammal vedbod tillhörande Kastellholm. Det blev verkligen spela av. Den ena låten avlöstes den andra. Folk kom, stod och lyssnade en stund och gick vidare när nya intresserade lyssnare kom till.

Hur länge vi stod där och spelte är svårt att bedöma, men kvällen gick över i natt, så det torde nog ha rört sig om en tre, fyra timmar. Vännen Sture Sahlström har en liten egenhet när han spelar nyckelharpa. När den skicklige Sture har kommit riktigt i tagen med sitt spel, så "hummar" han med i låten med en rak ton, ungefär som den amerikanske jazzpianisten Errol Garner brukade göra, när det svängde som bäst. Stures "hummande" inträffande ofta den här kvällen i vedboden, ett gott tecken på att han trivdes med tillvaron och låtarna.

Några månader efter den här "övningen" i vedboden på Åland, träffade jag av en händelse i Stockholm en person av känd uppländsk spelmans-

släkt. Han kom fram till mig och sade: "Tack för

en oförglömlig afton när ni spelade där borta i vedbo'n vid Kastellholms slott. Det är sån't man aldrig glömmer."

Jag måste tillstå att det kändes fint att få det vitsordet av en sakkunnig lyssnare, även om förtjänsten av den lyckade kvällen låg mest hos vännerna Sture och Göte. Jag medger dock fortfarande, fast många decennier passerat, att kvällen var oförglömlig även ur min synpunkt.

Spelmanslivet har bjudit på ett antal mycket positiva tillfällen och upplevelser, som etsat sig fast i minnet. De ovan relaterade är några av alla dessa vi hade förmånen att få medverka i igenom åren.

Lars E Jansson

Lars E Jansson och Göte Lindblad, Eds sockenspelmän. Foto i L E Janssons ägo.

Gökottornas tid

är i mitten av maj och göken har skrockfulla människors öden i sin strupe. Anser man att han är en pålitlig spåman, bör man noga ge akt på från vilket håll man första gången hör honom:

“Norregök är sorgegök,
södergök är dödergök,
östergök är tröstegök,
men västergök är bästegök.”

Ur Årspraktika av Britt Marie Hallbert

Gökotta = morgontidig utflykt i det gröna, särskilt i maj när göken gal

(Prismas lilla Uppslagsbok)

Foto: Kerstin Sandberg

Var med och fira 10-årsjubileet av
Den Internationella
Hembygdsdräktens Dag
den 21 augusti 2005 på Skansen

Stockholms läns hembygdsförbund
Skansen

Länshemslöds konsulenterna i
Stockholms län

Stockholms läns hemslöjdsförening

Om bruk av tegel och tegelbruk

En tegelpanna är väl en tegelpanna och inget annat? Nja, inte riktigt. Taktegel i norra Sverige ser inte ut som taktegel i södra delen av landet och nockpannor är minsann en riktig modernitet, sett ur ett bakåtblickande perspektiv. Takpannor har skiftande nyanser beroende på varifrån de kommer och om de är handslagna, strängpressade eller formpressade, enkupiga eller tvåkupiga. Allra mest skiftar det handslagna i utseende och nyansrikedom.

Taktegel från 1800- och 1900-talen är i regel stämplade med brukets namn, men även på handslaget tegel från 1700-talet kan man ibland hitta en bokstavskombination, som hänvisar till tegelbruket eller bruksägarens namn. Tegel är förstås inte bara pannor.....

Redan under tidig medeltid slog man tegel i Sverige. Det var ett exklusivt byggnadsmaterial, som endast kom till användning i speciella sammanhang. I första hand var det kyrkan och kungamakten, som lät uppföra tegelbyggnader, men senare även adeln. Tekniken spreds främst av cistercienserordens munkar och lekbröder.

Den tidens tegel slogs för hand. Det pressades ner i en träform eller slogs ner med en klubba. Därför heter det ”att slå tegel”. Den äldsta daterade tegelkyrkan i Norden ligger i Gumlösa i norra Skåne. Den invigdes den 26 oktober 1192. Knappt hundra år senare, omkring 1270, började man uppföra den nya domkyrkan i Uppsala. Den tog mer än 150 år att bygga. Eftersom tegelslagning var en relativt ny teknik i Sverige, som krävde speciella resurser och kunskaper, blev teglet inte något allmänt förekommande byggnadsmaterial vid kyrkbyggen under medeltiden.

Medeltidens taktegel var s.k. fjälltegel, d.v.s. plana, rektangelformiga plattor med raka kanter. Nedre änden av plattan kunde vara avrundad (bäversvans). Det förekom också att man använde s.k. munk- och nunnetegel, som man lade så att tegelpannorna i varannan lodrät rad vänder den konvexa sidan uppåt och i varannan den konkava, så att de vilar på varandra.

I samband med reformationen upphörde klosterväsendet i Sverige och därmed försvann basen för tegelproduktionen. Kunskaperna om att slå tegel och tillverka taktegel försvann liksom hur man byggde stora och komplicerade tegelbyggnader. När adeln på 1600- och 1700-talen skulle uppföra sina palats, var man tvungen att importera taktegel i stor omfattning. Man började på nytt en inhemsk tegeltillverkning på små tegelbruk, knutna till gods och gårdar. Allt tegel användes lokalt. Behovet av tegel ökade kraftigt under 1800-talet. Det gällde både murtegel, taktegel och tegelrör. En rad nya tegelbruk etablerades med högre grad av mekanisering, vilka kunde producera betydligt mera än gårdsbruken. Den svenska tegelindustrin fick sitt genombrott på 1890-talet. De flesta tegelbruken var lokaliserade till Mälardalen och Skåne.

I Mälardalen fanns under tiden 1815-1950 433 tegelbruk. Av totala antalet bruk hade 264 (61,2%) ursprungligen anlagts vid en herrgård. De bruk som tillkommit under perioden 1865-1914 har i de flesta fall lokaliserats till en tätort, vattenled eller järnväg.

Det var förhållandevis lätt att förr i tiden starta ett mindre tegelbruk. Ringa maskinell utrustning behövdes, endast ett litet anläggningskapital och knappast någon större yrkesskicklighet.

Väsby tegelbruk, det blivande samhällets näst största arbetsplats, anlades i början av 1900-talet. Anton Tamms skapelser, Optimus och Wäsby Verkstäder, fanns redan. Anton Tamms närmaste man, ingenjör Karl Leonard Sundqvist, köpte loss en större tomt norr om stationen och Henriksborg i nuvarande kvarteret Leran och Teglet och byggde här torklador och tegelugn. Bruket levererade merparten av det tegel nybyggena i Väsby villa-stad behövde. Rörelsen blev inte långlivad, leran tog snart slut. Tegelbruket lades ner omkring 1914. Den höga skorstenen revs först i slutet av 1920-talet. Det enda som idag påminner om tegelbruket är namnet på vägen, som går vid tennisbanorna, ”Tegelvägen”.

Där man tagit leran blev det stora fördjupningar i marken, som snart fylldes med vatten. På vintern frös de till och användes som skridskobana av traktens ungar. Efter kriget på 1940-talet fick man gott om jordmassor, när man byggde ”Gränges” kontor vid Centralvägen och lergropen fylldes igen. På 1960-talet blev det tennisbanor på området.

Om teglet från själva tegelbruket, vart tog det vägen? Jo, det bekräftar Inga-Lena Larsson i sin bok ”Vattenpass”:

”Pappa (August Leonard Larsson, f. 1875) fick ju gamla tegelbruket nästan gratis, riva teglet och knacka rent och sedan köra hem varenda tegelsten på skottkärra. Det var ingen liten väg från station och opp i backen på berget, varenda lass och varenda tegelsten. Nog har pappa arbetat i sina dar, mer än de flesta.

Väggarna i huset var 60 cm tjocka och av tegel överallt. Pappa hade haft tid att bygga det egna huset. Men knappt annat arbete som gav pengar. Och att bygga hus, även om man gjorde allting själv, kostade ändå pengar”.

Murarmästar Larsson kallade huset ”Alphyddan”. Det låg på höjden mitt emot Folkets Park – nuvarande Kullavägen – och är också för länge sedan rivet.

En gång fanns det mer än tusen tegelbruk i Sverige, idag knappast ett enda. På hembygdsgården har man sparat det gamla takteglet efter utbyte. Det är säkert ett klokt beslut, för gammalt taktegel går utmärkt att återanvända. Handslaget taktegel från 1800-talet kostar 250 kr/kvm, formpressat tegel från tidigt 1900-tal 195 kr/kvm och strängpressat en- eller tvåkupigt tegel från samma tid 105 kr/kvm. De sällsynta 1700-talspannorna kostar 500 kr/kvm att köpa, om man lyckas få tag i dem.

Inga Lisa Gustafsson

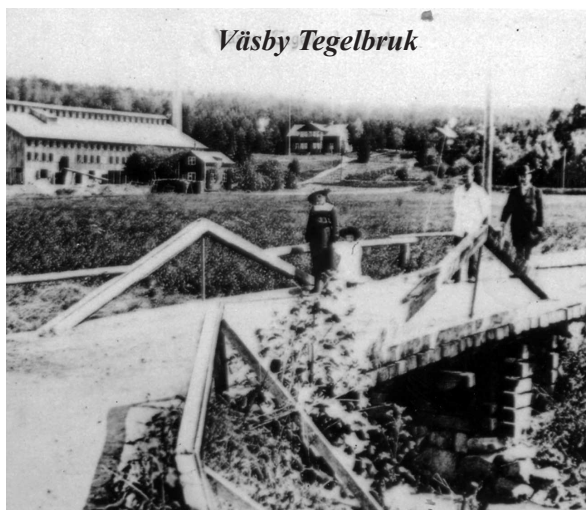
Källor:

*Två tegelbruk i Vallentuna, Svante Berg
Tegelindustrien i Mälardalen 1850-1950,
William Bruno*

Vattenpass, Inga-Lena Larsson

*Byggnadsvård på mässan, Antik & Auktion
2005*

*Artikel i Nytt från Hembygdsföreningen 1988,
Allan Andersson*

Väsby Tegelbruk. Vykort från 1900- talets början. Fotograf okänd.

Grevar i duell om Väsbyflicka

En svårt sårad Kungen orsakade bråket

FÖRSENADE NYHETER

Upplands Väsby 1788

Greve Hans Henric von Essen, 33, svävar sedan igår mellan liv och död efter en våldsamt duell med greve Adolf Ludvig Ribbing, 23. Duellen ägde rum på von Essens arbetsplats i hovstallet och slutade med att Ribbing rände värjan så hårt i von Essens bröst att klingan gick sönder. Bakgrunden till duellen är att Ribbing för tre år sedan ville fria till Charlotte de Geer på Stora Wäsby, uppges det. Men hennes far, mångmiljonären Charles de Geer, tyckte att man borde vänta tills flickan fyllt sju ton.

När Ribbing häromdagen kom till Stora Wäsby på officiell friarstråt, fick han emellertid veta att Charlotte lovats bort till kungens favorit, hovstallmästare Hans Henric von Essen. Gustav III hade till och med skickat ut ett eget ombud för att förhandla med pappan för den tilltänkte brudgummens räkning.

-Det var då sinnet rann på mig, säger Adolf Ribbing. Här har jag och Charlotte gått och väntat i tre år på att få gifta oss. Och när tiden äntligen är inne, så har kungen varit framme bara för att gynna en av sina gunstlingar. Det är rent ut sagt för jäkligt. Essen är ju dessutom dubbelt så gammal som Charlotte. Vad skall hon med en gammal gubbe till?

-Vi hade hoppats kunnat slå oss ner på Stora Wäsby, som ju är nytt och fint och ligger bekvämt till, bara en liten bit norr om den järnvägsstation, som man lär bygga när järnvägen dras fram. Min tilltänkta svärfar har ju många andra slott att bo på. Nu är min lycka förstörd och livet har inget innehåll för mig mer. Jag tänker säga upp mig från min tjänst som gardeslöjtnant och dra mig tillbaka till landet. Någon borde skjuta kungen innan han ställer till med ännu mer elände, avslutar en märkbart bitter Adolf Ribbing.

Stora Wäsby och Charlotta Eleonora de Geer

Stora Wäsby magnifika huvudbyggnad uppfördes 1759 av Charles de Geer efter ritningar av slottsarkitekten Carl Hårleman, i en redan befintlig slottspark. Inredningarna är utförda av tidens främsta inredningsarkitekt, Jean Erik Rehn. Slottet ägs och bebos än idag av Charles de Geers ättlingar.

Von Essen överlevde duellen och dog vid 71 års ålder år 1824, men hans unga hustru dog redan 1791 av en plötslig sjukdom. Hon blev 20 år gammal. Ribbings hat mot Gustav III växte och han kom att bli en av huvudmännen bakom kungamordet 1792. Han dömdes till döden, men benådades och tvingades i stället i livslång landsflykt. Han dog i Frankrike 78 år gammal år 1843. Järnvägen från Stockholm till Uppsala öppnades 1866.

Jan Rencke

Saxat ur SL direkt

Charlotta Eleonora de Geer porträtterad av L. Pasch.. Foto: Statens konstmuseer

Det går som tåget

Materialet lånat av Stig Lundin, Uppsala

42 km från Uppsala 24 km från Stockholm

Stationen byter namn från Väsby till Upplands Väsby xxxx (1939-1940)

Väsby gamla station. Väsby fick nytt stationshus 1908.

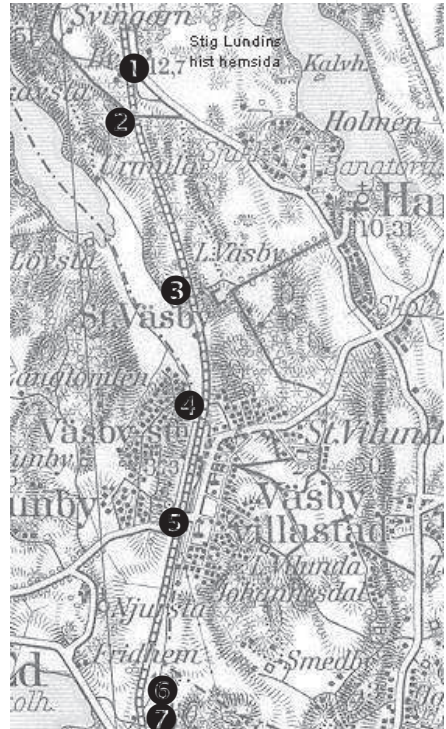
Foto från gammalt vykort

Väsby

Industri- och villasamhälle med omkring 1.300 invånare i början av 1930-talet. AB Optimus fabriker för tillverkning av fotogenkök, lampor m m.

Järnväg

Öppnad 1866. Dubbelspår 1905. Eldrift 1934.

Banvaktstugor, vägkorsningar m m

1. Vid vägkorsning Nytorp fanns två banvaktstugor, Bv 169 och Bv 170.
2. Vägbro vid Nytorp från 1931. Strax norr om vägbron fanns spår till Löwenströmska lasarettet. Troligen decauvillespår när sjukhuset byggdes. Löwenströmska hade en gång i tiden egen hållplats vid stambanan.
3. Vägkorsning Väsby gård.
4. Bro över Edsån.
5. Vägkorsning.
6. Bro över Edsån.
7. Vid vägkorsning Älvsunda fanns två banvaktstugor, Bv 167 och Bv 168.

Tidtabell Uppsala - Stockholm sommaren 1912

220		Lokaltåg å linjen Uppsala—Stockholm.																				220
	Stat. järnv.	Pt 131 III Skd	Pt 123 III	Pt 144 III Skd	Pt 111 III	Pt 105 III	Pt 113 III	Pt 125 III	Pt 116 III	Pt 143 III Skd	Pt 107 III	Pt 127 III	Pt 135 III	Pt 117 III	Pt 129 III	Pt 133 III	Pt 109 III, III	Pt 131 III Skd	Pt 137 III	Pt 119 III, II		
Km.	fr. Gäddes 75 ...	—	—	—	—	—	—	—	6.58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.22	
	• Norrby 80, 81	—	—	—	—	—	—	—	6.23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
0	fr. Uppsala X	—	—	—	7. 0	8. 0	9.15	10. 45	—	—	2.27	—	—	—	—	—	—	6. 1	—	—	9.23	
7	Bergsbränna	—	—	—	7. 9	8. 9	9.25	10.54	—	—	2.37	—	—	4. 0	—	—	—	6.43	—	—	9.44	
13	Vrå	—	—	—	7. 15	8. 15	9.30	11.00	—	—	2.47	—	—	4. 6	—	—	—	6.53	—	—	9.54	
17	Knästa	—	—	—	7.25	8.25	9.42	11.10	—	—	2.54	—	—	4. 9	—	—	—	7.03	—	—	10. 0	
26	Önsåsa	—	—	—	7.40	8.40	9.50	11.20	—	—	3.04	—	—	5. 0	—	—	—	7.18	—	—	10.15	
37	Mårsta	—	—	—	7.55	8.55	10. 10	11.40	—	—	3.14	—	—	5. 3	—	—	—	7.33	—	—	10.26	
44	Rosersberg	—	6.50	—	7.43	8.43	10. 1	11.38	—	—	3.12	—	—	4.48	—	—	—	7.48	—	—	10.38	
42	Väsby	—	6.58	—	7.51	8.51	10.10	11.48	—	—	3.21	—	—	4.57	—	—	—	7.58	—	—	10.48	
47	Rotebro	—	6.57	—	7.50	8.50	10.19	11.66	—	—	3.30	—	—	5. 1	—	—	—	8.08	—	—	10.58	
—	Sorren	—	6.56	—	7.49	8.49	10.18	11.54	—	—	3.39	—	—	5. 4	—	—	—	8.17	—	—	11.08	
53	Tureberg	—	6.53	—	7.46	8.46	10.15	11.42	—	—	3.42	—	—	5. 4	—	—	—	8.20	—	—	11.18	
59	Järva	—	6.52	—	7.45	8.45	10.14	11.41	—	—	3.45	—	—	5. 4	—	—	—	8.23	—	—	11.28	
61	Knästa	—	6.51	—	7.44	8.44	10.13	11.40	—	—	3.48	—	—	5. 4	—	—	—	8.26	—	—	11.38	
66	Tontebo	—	6.7	—	7.61	8.61	10.12	11.39	—	—	3.51	—	—	5. 4	—	—	—	8.29	—	—	11.48	
64	Karlberg	—	6.7	—	7.61	8.61	10.12	11.39	—	—	3.51	—	—	5. 4	—	—	—	8.29	—	—	11.48	
66	t. Stockholm C	—	6.16	7.40	8.16	8.44	9.44	10.47	11.27	12.39	2.42	3.57	4.26	4.59	5.30	6.34	7.13	7.41	8.32	9.32	11.16	

220		Lokaltåg å linjen Stockholm—Uppsala.																				220
	Stat. järnv.	Pt 129 III	Pt 123 III Skd	Pt 140 III Skd	Pt 119 III	Pt 124 III	Pt 134 III	Pt 126 III	Pt 108 III	Pt 142 III Skd	Pt 128 III	Pt 116 III	Pt 130 III	Pt 132 III	Pt 110 III, II	Pt 134 III Skd	Pt 136 III	Pt 118 III	Pt 135 III	Pt 120 III, II		
0	fr. Stockholm C	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
2	Karlberg	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
3	Tontebo	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
5	Knästa	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
7	Järva	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
13	Tureberg	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
19	Rotebro	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
—	Sorren	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
24	Väsby	—	—	4.21	6.40	7.46	9.30	11.20	1. 0	1.27	2.15	3.15	3.35	4.16	5.16	6.11	7.13	8.13	10.12	11.32		
32	Rosersberg	—	6. 2	—	8.48	11.11	12.13	1.11	2. 6	2. 6	3.30	4.34	5.33	6.33	7.30	8.32	9.32	10.32	11.32	12.32		
37	Mårsta	—	6.21	—	8.48	11.11	12.13	1.11	2. 6	2. 6	3.30	4.34	5.33	6.33	7.30	8.32	9.32	10.32	11.32	12.32		
40	Önsåsa	—	6.21	—	8.48	11.11	12.13	1.11	2. 6	2. 6	3.30	4.34	5.33	6.33	7.30	8.32	9.32	10.32	11.32	12.32		
49	Knästa	—	6.31	—	9. 4	—	12.39	—	2.30	—	—	—	—	4.42	—	—	—	9.32	—	—		
68	Vrå	—	—	—	9. 4	—	12.39	—	2.30	—	—	—	—	4.42	—	—	—	9.32	—	—		
69	Bergsbränna	—	—	—	9. 4	—	12.39	—	2.30	—	—	—	—	4.42	—	—	—	9.32	—	—		
66	t. Uppsala X	—	7.32	—	9.28	—	1. 3	—	2.54	—	—	—	—	6. 6	—	—	—	9.41	—	11.10		
	• Gäddes 75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	• Norrby 80, 81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Tidtabell nr TÄGTTIDTABELLEN sommaren 1912.

Stationsföreståndare:

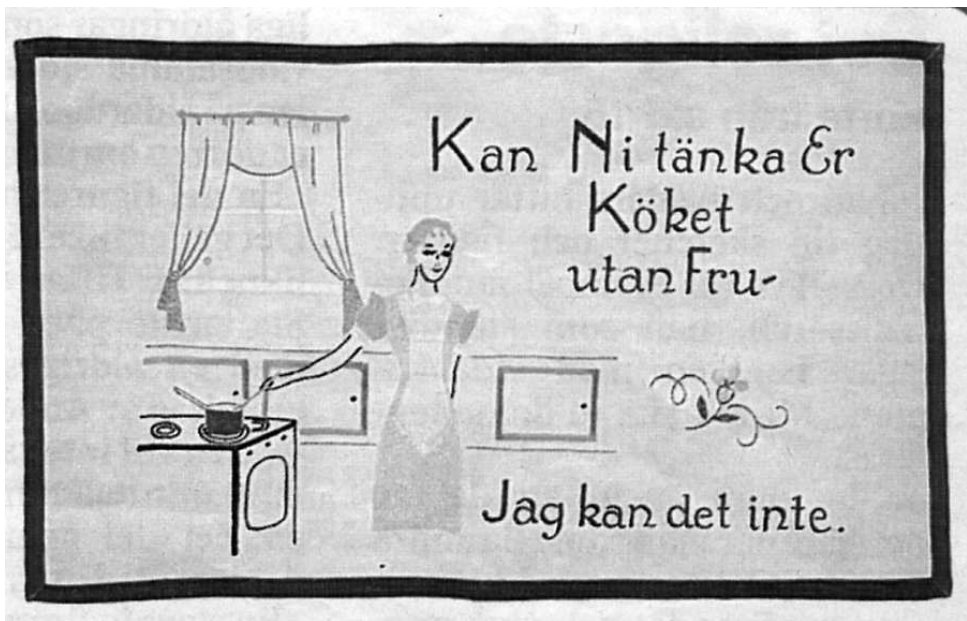
Stm ..1884-1894..., 6 kl ..1899-1908, 5 kl 1908-1917, 4 kl 1917-1948, stins23 1948-1957, Ao17 1957-1965, Ao19 1965-.....

År	Namn	Född	Tidigare	Senare
1866-1869	Johan Brissman	1830	Från Stockholm	Stf Järva 69
1869-1873	E G Andersson	1833	Från Stockholm	Stf Vänge 73
1873-1883	A W Andersson	1842	Stkfm, från Stockholm	Stf Krokomb 83
1883-1884	Nils Holmberg	1846	Stf Mattmar 81	Stf Hästbo 84
1884-1906	Fredrik Lundberg	1844	Stf Karlberg 83	
1907-1913	Vilhelm Lundin	1855	Stf Täng 01	Stf Mariestad 13
1914-1922	Wilhelm Björklund	1868	Stf Harplinge 10	Stf Lomma 22
1922-1936	Ossian Bill	1877	Sts 00	
1937-1946	Lorentz Laurell	1881	Sts 03	Pension 46
1946-1955	Fritz Törje	1890	Sts 12	Pension 55

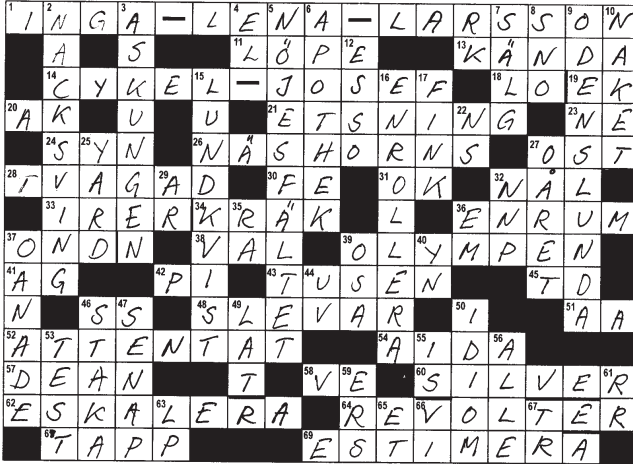
Livstecken

Man kan alltid ringa nån gång,
man kan alltid skriva en rad,
kanske sjunga en liten sång
och göra en ledsen glad!

Ur boken "Göra en ledsen glad"
av Ingegerd Hedin, Runbybo

Lösning till korsord 01-2005

Konstruktör: Lennart Hedlund

Vinnare: i nr 1/05

Rut Edström

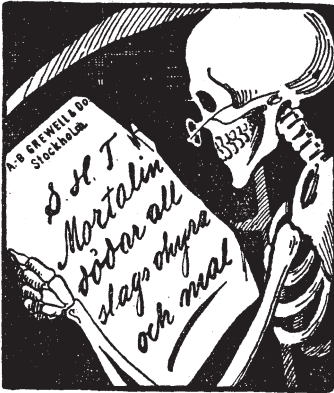
Nanna Axelsson

Maj Milde

Ur

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADTIDNING MÅGASIN
10 öre 8de Arg. 1906

OLOF ASKLUNDS Ängbageri
Göteborg

rekommenderar sitt goda

**Delikatess-Knäckebröd,
Kuvertbröd.**

Telefon: Göteborg 2414-2777.

Guldmedalj å utställningen i Milano.

Lyrophoner
återgifva sång
och musik fullt
naturtroget.

**Lyrophon-
plattor**
25 cm. kr. 3.00
17½ cm. „ 1.50
passa äfven för grammofoner.

Nils R. Lantz, Jakobsgratan 28.
Allm. tel. 70 04. Stockholm Rikstel. 94 83.

**Vargårda Hafregryns-
Hafremjöls-
Kokare** Pris Kr. 4.50.

**Ingen omröring! Ingen vid-
bränning! Mjölkesparande!**
Medelst denna kokare bevaras fullständigt ått
anrättningen den utomordentligt fina arom, som
utmärker Vargårda hafrepreparat.

Aktiebol. A. HEYMAN, Vargårda.
Leverera hos H. M. Konungen.

KÖP KOCKUMS

Granitemaljerade Kockkärl

Giffröa : Syrefasta : Hållbara : Prisbilliga

Korsord 2005-2

1	2	3	4	5	6	7		8		9	10		11	12	13
14										15			16		
		17						18		19			20		
				21				22		23					
						24						25			26
27			28					29				30			
						31	32			33					
34									35			36			37
						38					39				40
	41	42						43	44				45		
46					47						48				49
50				51				52							
53					54			55					56		
57				58				59		60					
61			62		63		64	65						66	
			67						68						

Konstruktör: Lennart Hedlund

**Har du böcker eller
loppmarknadssaker att
skänka?**

**Kontakta Inga Lisa Gustafsson,
tfn. 590 336 42**

*Lösningen insändes senast 20 juli till:
Hembygden, Box 40, 194 21 Upplands Väsby*

Vågräta:

1. Är Väsby en (på gott och ont?)
14. Gammal filmfigur
15. Mått
16. Storstad
17. Fruktträd
18. Allt har sitt
20. Curtis
21. Lågländ
22. Sjötte tonen i durskalan
23. Uthärdar allt med lugn
24. Har en röra
25. För de bättre
27. Lider många av
29. Inte då
30. Tidigare hönseri i Väsby
31. Smörgåsmat
33. Tidigare Tallinn
34. Behållare
36. Tillsammans med boss
38. Iridium
39. Opus
40. Solgud
41. Förmänt
43. Grismor
45. Försvarsgren
46. Cooper
47. Varumärke
48. Där ligger Eds kyrka
50. Spelbolag
51. Klister
52. Segergudinna
53. Kan man ha för handen
54. Överlämna
55. Danmark
56. Lösning till ekvation
57. Kindvall
59. Anfall
61. Ganska långsamt
65. Spel
66. Ostkryp
67. Norrländsk idrottsklubb
68. Har Sverige haft mången i eliten

Lodräta:

1. Väntar många på
2. Två
3. Fasoner
4. Från 1895 till 1960-talet en av de stora chokladfabrikerna
5. Kaka
6. Joe
7. Skämttecknare
8. Stork
9. Sådan månad finns
10. Grovt snus
11. Dyker upp då och nu
12. Isbana
13. Tidigare Marabou-produkt
18. Kan man ha i fickan
19. Tunn beläggning
20. Semledag
26. Finns ett Vilunda
28. Väsbyområde
30. Indunsta
31. Ej med på noterna
32. Urval
35. Ytterligare ett Väsbyområde
37. Hästras
41. Sent Arbete
42. Utsvävningar
44. Felaktig
45. Narkotika
46. Petroleumgas
49. Livligt
58. Lina
60. Buske
62. Fart
63. Dricks
64. Samlar eliten
66. Utlopp

Hyr lokal med atmosfär!

Upplands Väsby Hembygdsförening erbjuder Nedre Runby gårds LADUGÅRD till fest, konferens, dop, minnesstund, årsmöte, kurser m.m.

LADUGÅRDEN är en modernt utrustad och handikappvänlig lokal med plats för upp till 50 personer. Hörslinga finns. Tillgång till kök med utrustning för enklare förtäring.

LADUGÅRDEN kan hyras privat eller av organisation för enstaka tillfällen eller terminsvis för återkommande verksamhet.

LADUGÅRDEN ligger på bekvämt avstånd från pendeltåg vid Upplands Väsby Hembygds- gård, Hagvägen 2/ Pukslagargatan (Runby), Upplands Väsby. Det finns en stor parkeringsplats i anslutning till lokalen och busshållplatsen finns 150 m från entrédörren.

LADUGÅRDEN kostar att hyra:

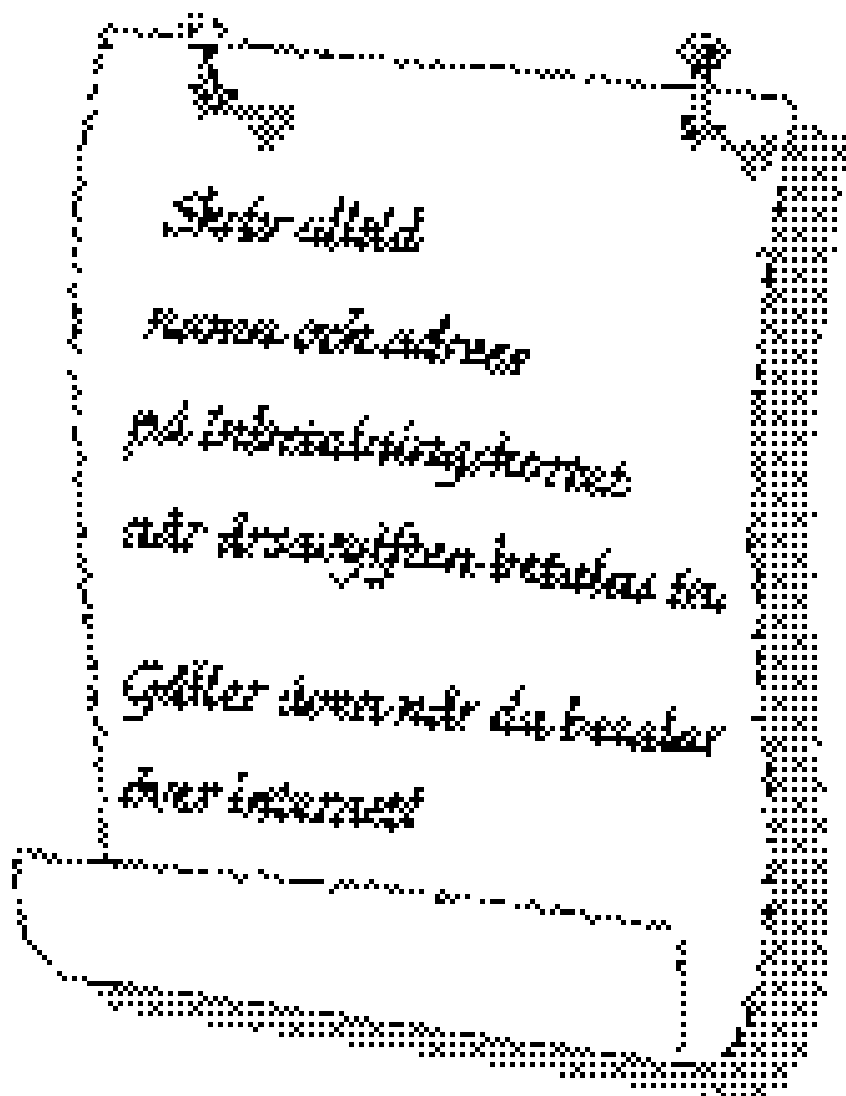
Halvdag (max. 4 timmar)	250 kr
Heldag	550 kr
Terminshyra	250 kr/gång

UTHYRNING av lokal:

Gunborg Lejon, tel. 08 - 590 818 58

Siv Rydén, tel. 08 - 590 333 46

Sicher selbst

keine noch andere

auf Informationsdienste

sind dringender bedürftig für

Gelder denn nur die bescheiden

über Internet

Upplands Väsby Hembygdsförening
Box 40, 194 21 Upplands Väsby
Hembygdsgården: Hagvägen 2 / Pukslagargatan
Telefon 08-590 826 40
Postgirokonto 29 81 91-8

STYRELSE 2004-2005

	Telefon
Kjerstin Björkman, ordförande	590 320 82
Gunborg Lejon, vice ordförande	590 818 58
Kerstin Eriksson, sekreterare	590 331 65
Inger Nyström, kassör	590 820 93
Inga Lisa Gustafsson, registrator	590 336 42
Klas Lundkvist, ledamot	590 936 81
Kerstin Kéry, ledamot	590 849 23
Lena Melin, kommunvald representant	590 849 28

ERSÄTTARE

Ulf Gustafsson, Monica Berglind,
Arnold Härmark, Barbro Kvist,
Vivi Wallin, P O Mörkens

MEDLEMSBLADET HEMBYGDEN

Inga Engdahl, ansvarig utgivare	590 300 20
Inga Lisa Gustafsson	590 336 42
Carin Törner	590 870 69

REVISORER ORDINARIE

Lars Eklund
Göran Sandberg

ERSÄTTARE

Barbro Fredriksson
Anette Ehrnholm

UTHYRNING AV LADUGÅRDEN

Gunborg Lejon	590 818 58
Siv Rydén	590 333 46

Valberedning

Roman von der Heide, Anna-Liisa Bergman, Solveig Flemmer

www.upplandsvasbyhembygdsforening.se